

Warszawa, dnia 20 grudnia 2016 r.

SKUTKI PRAWNE PRZYJĘTEJ PRZEZ SEJM RP ZMIANY USTAWY O ZAOPATRZENIU EMERYTALNYM FUNKCJONARIUSZY POLICJI

1. W dniu 16 grudnia 2016 r. na 33 posiedzeniu Sejm RP uchwalił ustawę o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

2. Ustawa została przyjęta w wersji przedłożonej przez Rząd RP. W toku prac sejmowych komisji administracji i spraw wewnętrznych oraz komisji polityki społecznej i rodziny (posiedzenia w dniach: 13 grudnia oraz 15 grudnia 2016 r.) zgłoszonych zostało szereg poprawek. Poseł Marek Wójcik w imieniu Klubu Parlamentarnego Platformy Obywatelskiej zgłosił poprawki mające na celu - zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lutego 2010 r. dotyczącym tzw. pierwszej ustawy "dezubekizacyjnej" - zróżnicowanie statusu funkcjonariuszy wykonujących służbę wyłącznie do 1990 r. od funkcjonariuszy poddanych weryfikacji i kontynuujących służbę w III RP. Nadto w szeregu zgłoszonych przez Pana Posła poprawkach do art. 13 b, który zawiera rozbudowany (w stosunku do regulacji zawartej w ustawie z 2009 r.) katalog cywilnych i wojskowych instytucji i formacji - autor poprawek proponował wyłączenie spod regulacji byłych funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej. Wszystkie zgłoszone poprawki zostały negatywnie przegłosowane.

Połączone komisje przyjęły wyłącznie poprawki zgłoszone przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

3. Następstwa prawne przyjętej przez Sejm RP w dniu 16 grudnia 2016 r. zmiany ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji ... to przede wszystkim:

- znaczący wzrost liczby osób, których będą dotyczyły postanowienia ustawy ustawa z 2009 r. według szacunku przedłożonego przez ZEiR MSW zmniejszyła świadczenia emerytalne ponad 23 tys. byłych funkcjonariuszy, przyjęta przez Sejm w dniu 16 grudnia 2016 r. regulacja może obejmować swoimi konsekwencjami około 200 tys. osób - cytata za opinią z dnia 13 grudnia 2016 r. Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, ustawa z 2009 r. w zasadzie nie dotyczyła byłych funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej (za wyjątkiem osób zatrudnionych w Akademii Spraw Wewnętrznych), natomiast przyjęta w dniu 16 grudnia 2016 r. regulacja obejmuje swoimi unormowaniami także funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, którzy pełnili służbę np. w Departamencie Społeczno-Administracyjnym, komendantów, czy niektórych jednostkach szkoleniowych tej służby,

- postanowienia art. 15 c ustęp 1, pkt 1. w którym przyjęto, że emerytura wynosi 0% podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa - takie unormowanie w przypadku osoby, która pełniła służbę wyłącznie do 1990 r. może skutkować odmową prawa do świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego, przy równoczesnym nie spełnieniu

warunków wymaganych z tytułu wypłaty świadczeń z ubezpieczenia społecznego (funkcjonariusze w okresie PRL, podobnie jak i w okresie II i III RP nie opłacali składek z tytułu ubezpieczenia społecznego czynił to za nich budżet Państwa), w takim przypadku nie można wykluczyć skierowania tych wszystkich świadczeniobiorców do jednostek pomocy społecznej, co przyczyni się do znaczącego zwiększenia liczby osób, które będą zmuszone do korzystania z takiej formy pomocy ze strony państwa, bowiem działaniem alternatywnym jest tutaj wyłącznie eutanazja, nie akceptowana w polskim systemie prawa,

- postanowienia art. 15 c ustęp 3., w połączeniu z emeryturą, która będzie stanowiła 0% podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa - takie unormowanie w przypadku osoby, która pełniła służbę lub pracowała także po 1990 r. oznacza odebranie praw nabytych słusznie, bowiem służąc np. w Policji, ABW, Straży Granicznej jej status został określony w wyroku TK z dnia 24 lutego 2010 r., natomiast w przypadku gdy taka osoba była zatrudniona i uiszczała z tego tytułu składki na ubezpieczenie społeczne wyznaczenie wysokości emerytury stanowi działanie o charakterze dyskryminującym, wysoce represyjnym, bowiem nie można pozbawić wybranej grupy obywateli praw przysługujących wszystkim obywatelom RP,

- postanowienia art. 8a w którym Minister Spraw Wewnętrznych w drodze decyzji, w szczególnie uzasadnionych przypadkach będzie mógł skorzystać z uprawnienia do wyłączenia stosowania art. 15 c i tym samym osoba co do której podejmie taką decyzję uzyska prawo do naliczenia świadczenia według regulacji obowiązujących pozostałych świadczeniobiorców - zapis normy zawartej w art. 8a stanowi o uznaniowości Ministra Spraw Wewnętrznych w zakresie oceny, kto z byłych funkcjonariuszy zasługuje na prawo do świadczenia w nie zmniejszonej wysokości, nie można wykluczyć, iż wiedza byłych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa na temat dawnych środowisk opozycji będzie miała w tym przypadku rozstrzygające znaczenie i tym samym nie można także wykluczyć, że ta właśnie wiedza stanowi istotny cel takiej redakcji unormowania art. 8a, należy podkreślić, że pierwsza ustawa "dezubekizacyjna" z 2009 r. w decyzji orzekającego sądu pozostawiała przyznanie prawa do nie zmniejszonego świadczenia emerytalnego, w przypadku przeprowadzenia dowodu wskazującego na czynne wspieranie organizacji działających na rzecz niepodległości Państwa Polskiego, organ administracji państwa nie miał w tym względzie żadnych uprawnień a kontrola sądowa gwarantowała obiektywność wydawanych decyzji,

- postanowienia art. 22 a w którym rentę inwalidzką zmniejsza się o 10 % podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa - zapis normy zawartej w art. 22a będzie skutkował tym, że wypłacane świadczenie będzie podlegało radykalnemu zmniejszeniu mimo, że inwalidztwo pozostaje w bezpośrednim związku z pełnioną w służbą, w tym służbą pełnioną już po 1990 r.

Opracował

/Zespół Analityczny FSSM/